

Llei Orgànica 2/2022, de 21 de març, de millora de la protecció de les persones òrfenes víctimes de la violència de gènere.

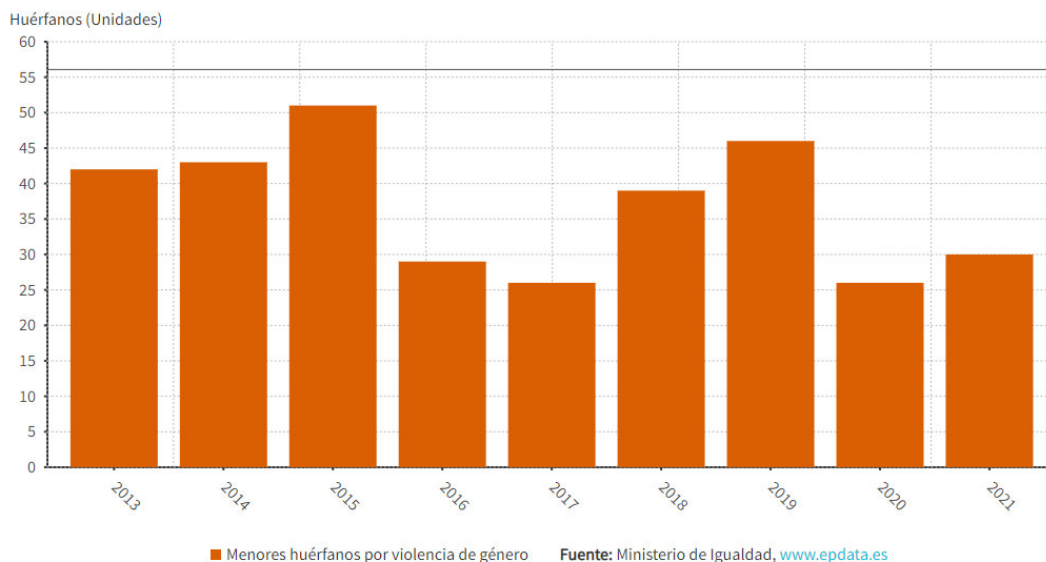
Vigència: des del 23 de març de 2022.

Eliminar incerteses normatives i obstacles al fet que s'enfronten les òrfenes i orfes de la violència masclista, a fi de pal·liar, almenys en part, la situació d'extrema vulnerabilitat que per a elles i ells resulta de la seva condició de víctimes de la violència masclista, i així contribuir al fet que es donin les circumstàncies perquè puguin desenvolupar una vida plena, en condicions de llibertat i igualtat.

○ CONTEXT SOCIAL I JURIDIC A L'ESTAT ESPANYOL:

Estos son los menores huérfanos por violencia de género en España

(Los datos de 2021 son provisionales)

Des de 2013, **més de 300 menors** han quedat orfes a conseqüència de crims de violència masclista. Només al 2020, la xifra va ser de 30. De ben segur, aquestes xifres augmentarien si incloguessin les òrfenes i orfes majors d'edat, dels quals, avui dia, no existeixen estadístiques oficials, tot i que s'apunta que en puguin ser **215** (entre 2013 y 2018¹).

¹ Segons les dades recollides en l'informe anual del Fondo de Becas Soledad Cazorla, posat en marxa per la família de la primera fiscal de sala contra la violència masclista, després de la seva defunció, i per la Fundación Mujeres.

La Llei 3/2019, d'1 de març, de millora de la situació d'orfandat de les filles i fills de víctimes de violència de gènere i altres formes de violència contra la dona, va suposar un canvi substancial en la millora de protecció de les persones òrfenes víctimes de violència masclista. Tanmateix, després de dos anys d'aplicació es vol establir altres previsions substancials per a fer més efectiva la protecció pretesa.

La nova llei parteix de la constatació que **la incertesa sobre el procediment aplicable a la liquidació de la societat a guanys en els casos de dones víctimes mortals de la violència masclista** i, en particular, la impossibilitat d'accedir en alguns casos al règim previst en els articles 806 i següents de la Llei d'Enjudiciament Civil, **està perjudicant les òrfenes i orfes que es troben en aquesta situació**, perquè està retardant que puguin accedir a la liquidació del règim matrimonial de les seves mares i, amb això, a la determinació de la seva herència, **sense l'acord dels assassins d'aquelles**, amb les conseqüències negatives que d'això es deriven².

○ **NOVETATS REMARCABLES³:**

Amb caràcter general, la Llei:

- ACLAREIX els tràmits per a la percepció dels béns hereditaris que puguin correspondre als fills i filles de les dones víctimes mortals de violència masclista en cas de regir-se per societat a guanys amb l'agressor,
- EXONERA de la càrrega fiscal al cobrament de les indemnitzacions que els puguin correspondre per responsabilitat civil derivada de les morts i
- Tot i que no sembli una millora de la protecció, ESTABLEIX limitacions al cobrament de pensions i prestacions d'orfandat quan la família adoptiva o el nou nucli convivencial dels orfes i òrfenes sobrepassi els límits d'ingressos establerts.

○ **MESURES EFECTIVES:**

1) Competència per a la liquidació del règim econòmic matrimonial:

S'atribueix als **Jutjats de Violència sobre la Dona (VIDO)** la competència sobre els procediments de liquidació del règim econòmic matrimonial instats pels hereus i hereves de la dona morta a causa de crims de violència masclista així com els que s'insten enfront d'aquests hereus.

---

² Ley Orgánica 2/2022: los hijos de las mujeres víctimas de violencia de género podrán instar la liquidación del régimen matrimonial. Noticias Jurídicas. 22/03/2022. Recuperat de: https://noticias.juridicas.com/actualidad/noticias/17064-ley-organica-2-2022:-los-hijos-de-las-mujeres-victimas-de-violencia-de-genero-podran-instar-la-liquidacion-del-regimen-matrimonial/?utm_source=noticias.juridicas.com&utm_medium=referral&utm_campaign=newsletter

³ Resumen de la Ley Orgánica 2/2022, de 21 de marzo, de mejora de la protección de las personas huérfanas víctimas de la violencia de género. Área de la Mujer. Asociación Libre de Abogadas y Abogados (ALA) Recuperat de: <https://ala.org.es/resumen-de-la-ley-organica-2-2022-de-21-de-marzo-de-mejora-de-la-proteccion-de-las-personas-huerfanas-victimas-de-la-violencia-de-genero/>

Norma modificada: article 87 ter. Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial

2) Legitimació activa i passiva d'hereves i hereus de víctimes en liquidació règim econòmic matrimonial:

Es regula expressament la **legitimació activa i passiva** dels hereus i hereves de la víctima morta per a intervenció en el procediment de liquidació del règim econòmic matrimonial regulat en els següents articles.

Norma modificada: articles 807, 808 i 810 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil

3) Dos nous beneficis fiscals de naturalesa objectiva:

Es procedeix a l'exempció del pagament de l'**Impost de Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentals (ITPAJD)** i s'estableix la no subjecció a l'**Impost sobre l'Increment de Valor dels Terrenys de Naturalesa Urbana (plusvàlua municipal)** a les transmissions de béns o drets en benefici de filles, fills, menors o persones amb discapacitat subjectes a pàtria potestat, tutela o amb mesures de suport per a l'adequat exercici de la seva capacitat jurídica, l'exercici de la qual es dugués a terme per les dones mortes a conseqüència de violència contra la dona, en els termes en què es defineixi per la llei o pels instruments internacionals ratificats per Espanya, i sempre que serveixin per a satisfer indemnitzacions que hagin estat reconegudes judicialment i que portin causa de la referida defunció.

Normes modificades: article 45 del Reial Decret Legislatiu 1/1993, de 24 de setembre que aprova el text refós de la Llei de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats. i article 104 del Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, que aprova el text refós de Llei Reguladora de les Hisendes Locals.

4) Límits al cobrament de la pensió en determinats supòsits:

Es limita el cobrament de la pensió o prestació d'orfanat en els casos d'adopció o de convivència amb el progenitor supervivent (diferent de l'agressor), **quan el nivell de renda de la família adoptiva o de la unitat de convivència superi el límit establert** (quan els rendiments de la unitat de convivència dividits pel nombre de membres que la componen, incloses les persones òrfenes adoptades, **superin en còmput anual el 75 per cent del Salari Mínim Interprofessional vigent** a cada moment, **exclusa la part proporcional de les pagues extraordinàries**).

A l'efecte de prestació d'orfanat, **es presumirà l'orfanat absoluta quan s'hagués produït abandó de la responsabilitat familiar del progenitor supervivent i s'hagués atorgat l'acolliment o tutela de la persona òrfena per violència contra la dona a favor de tercers o familiars**, així com en altres supòsits determinats reglamentàriament, sempre que **la unitat convivencial no aconseguixi el nivell de renda referit en el paràgraf anterior**.

Normes modificades: articles 216 i 224 Reial Decret Legislatiu 8/2015, del 30 d'octubre, que aprova el text refós de la Llei General de la Seguretat Social i article 42 del Reial Decret Legislatiu 670/1987, de 30 d'abril, que aprova el text refós de la Llei de Classes Passives de l'Estat.

○ **Per a més informació:**

- Llei Orgànica 2/2022 de 21 de març, de millora de la protecció de les persones òrfenes víctimes de la violència de gènere. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-4516
- Llei 3/2019, d'1 de març, de millora de la situació d'orfandat de les filles i fills de víctimes de violència de gènere i altres formes de violència contra la dona. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2019-2975